

TER ONDERTEKENING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2025-0000360254

Datum
28 mei 2025

Opgesteld door

Abstract

Samengewerkt met

Bijlage(n)
2

Aan Staatssecretaris Digitalisering en Koninkrijksrelaties
cc de Minister van BZK
Van DGDOO

nota

Nota - Beantwoording Kamervragen over het bericht dat bestuursorganen risicoprofilering mogen toepassen

Aanleiding

Het lid Van Nispen (SP) heeft op 24 april 2025 schriftelijke vragen gesteld aan de minister van BZK en staatssecretarissen van BZK en JenV over het bericht dat bestuursorganen risicoprofilering mogen toepassen zonder specifiek wetgeving. Voor de beantwoording is uitstel aangevraagd tot 5 juni 2025. Dit is de deadline voor toezending van de beantwoording aan de Tweede Kamer.

Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd akkoord te verlenen voor bijgaande beantwoording en toe te zenden aan de Tweede Kamer.
- De brief gaat parallel de lijn in naar de staatssecretaris van JenV.
- De beantwoording is ter informatie voor de minister van BZK.

Kern

- De coördinatie voor beantwoording is bij BZK belegd. Hierbij is voor beantwoording samengewerkt met JenV.
- De beantwoording wordt mede ondertekend door de staatssecretaris van JenV, gezien de vragen over de uitleg van de AVG.
- Aanleiding voor de vragen is een artikel in het Nederlands Juristenblad over geautomatiseerde risicoselectie (risicoprofilering) en het AP-advies van oktober 2024 over geautomatiseerde besluitvorming en geautomatiseerde risicoselectie in relatie tot artikel 22 van de AVG.

Toelichting

In een notendop is de lijn van de beantwoording als volgt:

- Het kabinet erkent dat de inzet van geautomatiseerde risicoselectie moet voldoen aan geldende wet- en regelgeving en in lijn moet zijn met de grondrechten.
- In de kabinetsreactie op het AP-advies (december 2024) is aangekondigd hoe het kabinet de komende tijd werkt aan verbetering en aanscherping van de waarborgen rondom geautomatiseerde risicoselectie. De analyse van casuïstiek van risicoselectie-algoritmen door het Netwerk van Publieke Dienstverleners zal meer inzicht verschaffen in de uitvoeringspraktijk.
- Daarnaast werkt het kabinet op verschillende manieren aan het vergroten van de transparantie over geautomatiseerde risicoselectie, mede op verzoek van de Kamer. Moties van het lid Six Dijkstra en het lid Van Nispen verzoeken om risicoselectie-algoritmen op te nemen in het Algoritmeregister. Een motie van

de leden Kathmann en Six Dijkstra verzoekt om burgers altijd te informeren als ten aanzien van hen (deels) geautomatiseerde risicoselectie heeft plaatsgevonden en dit tot een besluit heeft geleid. Daarnaast wordt de Kamer binnenkort geïnformeerd over de internetconsultatie over algoritmische besluitvorming en de Awb.

Onze referentie
2025-0000360254
Datum
28 mei 2025

- De AP geeft in haar advies criteria om te kunnen beoordelen wanneer het gebruik van een geautomatiseerd selectie-instrument binnen het toepassingsbereik valt van het verbod op een uitsluitend op geautomatiseerde verwerking gebaseerd besluit zoals neergelegd in artikel 22 AVG.
- Geautomatiseerde risicoselectie valt niet onder dit verbod als die alleen maar gebruikt wordt om te beoordelen of acties jegens een betrokkene nodig zijn, zoals navraag doen of informatie verzamelen, en eventuele gevolgen voor de betrokkene pas tot stand komen na handmatige behandeling (betekenisvolle menselijke tussenkomst). Voor die situaties noemt de AP wel aanvullende voorwaarden die bestuursorganen in acht zouden moeten nemen.
- Voor zover het kabinet bekend is, wordt geautomatiseerde risicoselectie in de praktijk alleen ingezet om te beoordelen of acties jegens betrokkene nodig zijn, en treden eventuele gevolgen voor betrokkene van selectie pas in na de betekenisvolle menselijke tussenkomst. De AP in haar advies concludeert dat artikel 22 van de AVG geen specifieke wetgeving vereist voor het maken van zulke geautomatiseerde risicoselecties.
- Er is geen tegenstrijdigheid tussen de SCHUFA-uitspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJEU) en het AP-advies wat betreft de uitleg van artikel 22 AVG.
- Het klopt dat inperkingen op het recht op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de bescherming van de persoonsgegevens door overheidsorganisaties alleen onder strikte voorwaarden mogelijk zijn.
- Wat menselijke tussenkomst betekenisvol maakt is nog niet definitief bepaald. De Werkgroep gegevensbescherming artikel 29 en de AP hebben hiervoor wel richtlijnen opgesteld.
- Het kabinet erkent dat het zonder transparantie voor een burger niet mogelijk is om vast te stellen of en zo ja welke rol geautomatiseerde risicoselectie heeft gespeeld in de (voorbereiding van) besluitvorming. Het kabinet zet zich dan ook op verschillende manieren in voor meer transparantie hierover, mede op verzoek van de Kamer.
- Een eerder verzoek van de Kamer om een lijst van potentieel onrechtmatige algoritmen te publiceren is na het AP-advies in een ander daglicht komen te staan. Het kabinet is niet bereid alsnog die lijst te publiceren, maar werkt via het Algoritmeregister wel aan meer transparantie over risicoselectie-algoritmen.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Kamerbrief beantwoording Kamervragen over het bericht dat bestuursorganen risicoprofilering mogen toepassen zonder specifiek wetgeving	

2	2025Z08286 over het emancipatiebeleid van Nederland en de rol van digitalisering	De gestelde schriftelijke Kamervragen.
---	---	---

Onze referentie
2025-0000360254

Datum
28 mei 2025